

■ **K malování je zapotřebí znát teorii barev. Obzvláště pak, věnuje –li se umělec tvorbě související s geometrickou abstrakcí, zejména pak optickému umění.**

Základní barvy jsou zelená, modrá a červená. Jsou to tzv. nasycené barvy a nelze je získat mícháním barev. Tři pole mezi těmito základními barvami v prostředním mezikruží ukazují, jaké barvy vzniknou smícháním těchto základních barev. Vnitřní mezikruží pak barvy, které vzniknou přidáním bílé, vnější mezikruží barvy, které vzniknou přidáním černé. V tomto kruhu pak můžeme pozorovat i barvy doplňkové, komplementární, které jsou vždy naproti barvě, ke které ji chceme znát. To znamená žlutá – fialová...atd. Teorie barev se používá i při interiérovém dizajnu, volbě barev zdí, či interiéru. Obecně platí, že zvolenou barvu dobře doplní a příjemně ztlumí protější, doplňková barva.

Doufáme, že výstava Jiřího Matějů se ti líbila a práce s pracovními listy ti byla prospěšná a bavila tě. Těšíme se opět na shledanou!

Odpovědi:

- 1 a): Nezobrazivé umění - umělci využívají abstrakci, tedy způsob uměleckého vyjádření, kde z obrazu na první pohled nepoznáme, co je v něm sdělováno. Přesto tyto obrazy mohou zachycovat něco konkrétního.
 4. : Jiří Matějů – čára
 Milan Dobeš - obdélník
 Victor Vasarely - čtverec
 6. : 1b, 2b, 3a, 4a, 5b, 6a

Animační programy probíhají za finanční podpory Statutárního města Ostravy a městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz.

OSTRAVA!!!

**OSTRAVA!!!
MORAVSKÁ OSTRAVA
A PŘÍVOZ**

5. Úkol

Vytáhni si výkres, barvy a vytvoř si vlastní barevný kruh. Bude se ti určitě hodit. Na precizní práci budeš potřebovat tak pět hodin.

6. Úkol

A na závěr malý kvíz na ověření znalostí k výstavě Jiřího Matějů.

- 1. Jiří Matějů je**
 a) sochař b) malíř
- 2. Maluje:**
 a) impresionisticky b) v duchu geometrické abstrakce
- 3. Jeho tvorba je charakteristická**
 a) precizností a využitím horizontálních a vertikálních čar b) expresionistickým stříkáním barev
- 4. Op-art je**
 a) Optické umění b) kinetické umění
- 5. Další představitel op- artu je například**
 a) Rodin b) Vasarely
- 6. Matějů žije v**
 a) Praze b) Plzni

Vysvětlivky:

- = víš, že?
 I.= 1. – 3. ročník ZŠ
 II.= 4. – 6. ročník ZŠ
 III.= 7. – 9. ročník ZŠ

VÝSTAVNÍ SÍŇ SOKOLSKÁ 26

Dialogové listy vznikly u příležitosti výstavy Jiřího Matějů
 Výstavní síň Sokolská 26, 12. ledna – 17. února 2012
 Koncepce: Mgr. Tereza Turoňová
 Texty: Mgr. Tereza Turoňová
 Foto: web
 Grafická úprava: Ing. Zuzana Sýkorská

II.

VÝSTAVNÍ SÍŇ SOKOLSKÁ 26

Základní informace:

Jiří Matějů se narodil 17. června 1960 ve Šternberku na Moravě. Je jedním z výrazných solitérů české umělecké scény své generace, věnuje se výhradně abstraktnímu umění. Studoval na ČVUT (Českém vysokém učení technickém) v letech (1980 – 1982) a poté absolvoval pražskou Akademii výtvarných umění (1988 – 1994) u profesora Bedřicha Dlouhého. V letech (1995 – 1997) působil jako jeho odborný asistent. V roce 2004 získal Jiří Matějů roční stipendium v Pollock-Krasner Foundation v New Yorku. V současnosti žije a pracuje v Praze.

Milý návštěvníku!

Držíš v ruce univerzální pracovní list, který tě provede životem a tvorbou Jiřího Matějů

■ V pracovním listě se můžeš setkat u jednotlivých úkolů s označením: I., II., III., díky tomu poznáš, zda je úkol vhodný právě pro tebe.
 I. = 1. – 3. ročník ZŠ, II. = 4. – 6. ročník ZŠ, III. = 7. – 9. ročník ZŠ

1. Úkol

a) Projdi si výstavu Jiřího Matějů a pokus se svými slovy popsat, co je na jeho obrazech.

.....

.....

.....

II.

b) V souvislosti s tvorbou Matějů hovoříme o nezobrazivém umění, které hovoří samo za sebe. Nezobrazivé – pokus se jej popsat, co autor na obrazech zachycuje a jak?

.....

.....

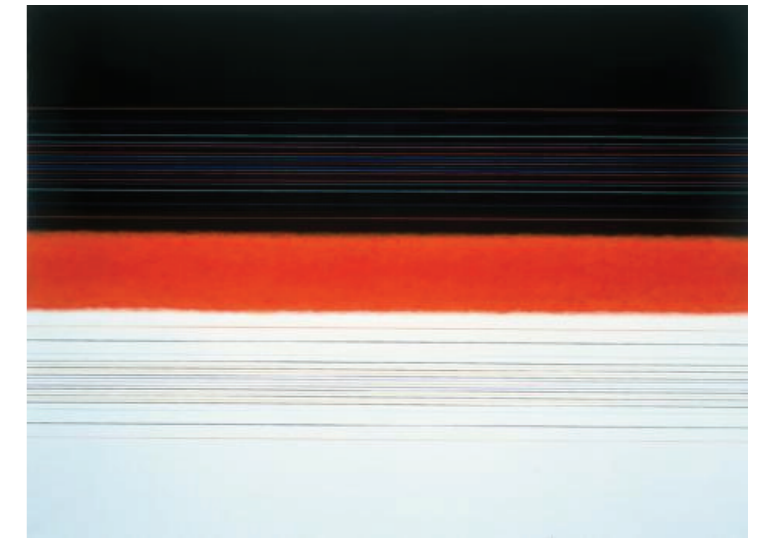
.....

■ **Obrazy Jiřího Matějů se vyznačují pravidelnými horizontálně vertikálními strukturami. Maluje život kolem sebe, zdůrazňuje spojení malby se zcela reálnými zdroji a konkrétními vizuálními vjemy, myšlenkami, pocity i existenciálními zážitky.**

■ **Díla Jiřího Matějů můžeme zařadit do výtvarného směru, do tzv. geometrické abstrakce. Někteří umělci malují jasně a popisně, Jiří Matějů využívá abstrakci, tedy způsob uměleckého vyjádření, kde z obrazu na první pohled nepoznáme, co je v něm sdělováno. Přesto tyto obrazy mohou zachycovat něco konkrétního. Proto můžeme nechat tyto obrazy na sebe působit a snažit se v nich hledat.**

2. Úkol

a) Podívej se na tento obraz a zkus popustit uzdu fantazii a napiš, co si myslíš, že je namalováno na tomto obraze. Máme na mysli děj, téma, námět. Př. rozkvetlá zahrada, sopka v dáli, auta ve městě... nápovědou může být název obrazu „Něco na zemi“

.....

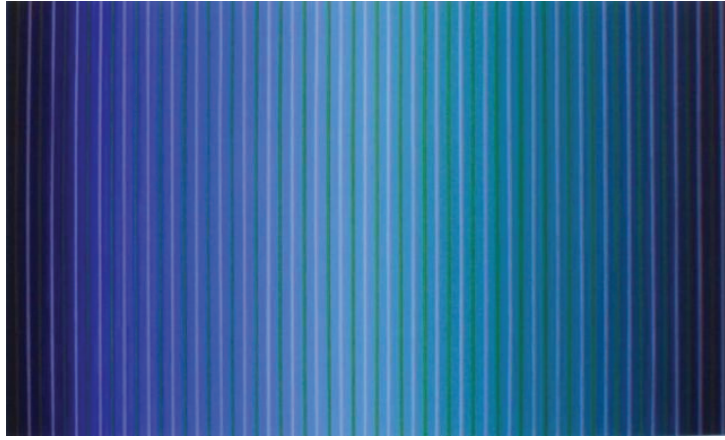
.....

.....

.....

.....

b) Vypiš barvy, které najdeš v tomto obraze.

.....
.....
c) Pozorně se podívej na obrazy u úkolu 2a a 2b a napiš, co mají tyto obrazy společné.
.....
.....
.....

Své většinou velkoformátové malby maluje Jiří Matějů pigmenty k jejichž ustálení a trvanlivosti barevných odstínů využívá vlastní pojidlo. Promíchávání barev má v díle Matějů obrovský význam. Pouze dokonalou barevností a racionální promyšleností může dosáhnout hypnotických účinků, které navádějí diváka až k nahlédnutí do jiných dimenzí.

3. úkol

I.

Horizontální a vertikální čáry, které jsou v každém obraze Jiřího Matějů jsou malovány s velikou precizností. Jiří Matějů využívá i pomůcky, které mu pomáhají udělat rovné čáry. Přesto musí mít pevnou a vytrénovanou ruku, aby čáry namaloval rovnoměrně a téměř identicky.

a) Pokus se do volného pole nakreslit volnou rukou horizontální čáry a do druhého pole čáry vertikální.

b) Polož si pracovní list na tvrdou podložku, postav se a skákej na jedné noze a zároveň se pokus nakreslit rovné čáry.

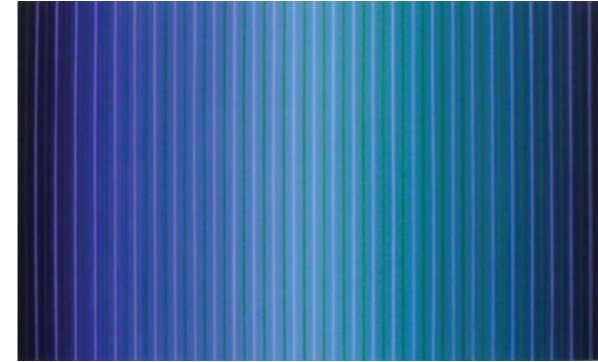
c) Zavři oči a pokus se odhadem a pomocí hmatu nakreslit do volného pole rovné rovnoběžné čáry.

d) Napiš, který z úkolů ze zadání číslo 3 se ti kreslil nejlépe a který naopak nejhůř a proč. Jaké pocity a dojmy máš z jednotlivých úkolů?

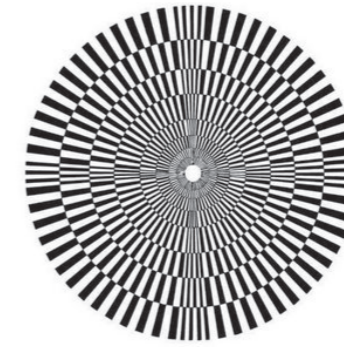
.....
.....
.....
.....

Geometrická abstrakce je souhrnný název pro výtvarný projev užívající geometrické prvky. Jedním z výtvarných směrů, který lze do geometrické abstrakce zařadit je op-art, tedy optické umění. Pro příklad také například kinetické umění, či konstruktivismus.

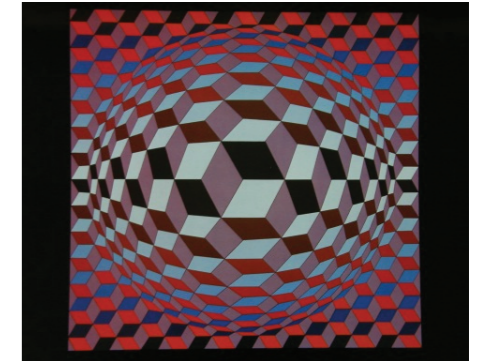
Ukázka z děl, které vycházejí z optického umění:

Jiří Matějů

Milan Dobeš

Victor Vasarely

Milan Dobeš je dosud žijícím československým autorem, nar. 1929 - Přerov, představitelem a průkopníkem kinetického umění a konstruktivismu. V roce 2001 vzniklo Muzeum Milana Dobeša v Bratislavě, které se zaměřuje na konstruktivistické a neokonstruktivistické tendence ve výtvarném umění.

Victor Vasarely byl maďarsko-francouzský malíř, grafik a sochař, který je obecně považován za jednoho z představitelů op-artu a kinetického umění. Žil v letech 1906 – 1997. Svojí tvorbou ovlivnil také reklamu, propagaci, dekorativní umění, módu a architekturu.

4. Úkol

II.

a) Z textu výše víme, že v geometrické abstrakci umělci využívají jednoduchých geometrických tvarů. Prohlédni si tři předchozí obrázky a napiš, z jakých výchozích tvarů vycházejí v jednotlivých dílech umělci.

Jiří Matějů:

Milan Dobeš:

Victor Vasarely:.....

b) Do volného pole se pokus namalovat pastelkami obraz, který bude vycházet z jednoduchého geometrického tvaru. Opakuj jej tak, aby vytvořil celkový obraz optický dojem.